

Ya Nekapegafu ya Mundo

1 Kattu gafagafu, pinaratu y Afu Dios ya langit en ya lusak, ²ngam awan peba nga forma ya lusak, en awan vulvua/pulus nga naddian, ta danum peba ngammin, en awan vulvua nawag kan ngammin ya pallehut na. Hinnian/Asan ya Espiritu y Afu Dios nga mamayapayappag kan ya utun ya danum.

³Y Afu Dios, kunna nga nakkahi, “Nawag, lumattuad ka.” Insigida luminattuad ya nawag. ⁴Nasingan y Afu Dios nga napia ya nawag. Sangaw, pinassinna na ya nawag en ya kokopan/kallap. ⁵Nginahanan na ya nawag kan “algaw”, en nginahanan na ya kokopan kan “gabi”. Hinnian ya gabi en ya algaw, yan ya unu-unna nga algaw.

⁶Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Utun nga paddatanan/pallatanan ya danum, lumattuad ka, en passinnan mu ya danum kan dua nga lugar.” ⁷Kunna tian ya nepammaratu y Afu Dios kan ya utun, en nesinna na ya napotun nga danum kan ya napagukab nga danum. ⁸Nginahanan na ya utun kan “langit”. Nappasa ya gabi en ya algaw, yan ya mekaddua nga algaw.

⁹Kunna nga nakkahi y Afu Dios, “Danum kan ya gannung ya langit, mattangesa ka kan isa nga lugar tasenu lumattuad ya lusak.” Sangaw, nesimmu yan. ¹⁰Nginahanan y Afu Dios ya danum nga nattangesa kan “bebay”, en nginahanan na ya namaha kan “lusak”. Nasingan y Afu Dios nga napia ya kiningngua na.

¹¹ Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Lusak, mamatuhu ka kan kadakaddat en mulumula nga mavvukal, en kayakayu nga mavvunga nga hinnian vukal da.” Sangaw, nesimmu yan. ¹²Namegafu nga nattuhu kan ya utun lusak ya kadakaddat en ya maddumaruma nga mula nga hinnian vukal da segun kan ya klase ra, en kayakayu nga mavvunga nga hinnian vukal da segun kan ya klase ra. Nasingan y Afu Dios nga napia ya kiningngua na. ¹³Nappasa ya gabi en ya algaw, yan ya mekatallu nga algaw.

¹⁴Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Nawag ira, lumattuad kayu kan langit nga mangisinna kan ya algaw kan ya gabi, en ipasingan nu ya ammegafu ya algaw, maddumaruma nga tiempo en ya atturunud ya dahun ira. ¹⁵Ikayu ya nawag kan langit nga mangnawag kan ya lusak.” Sangaw, nesimmu yan. ¹⁶Gaggafen, namaratu y Afu Dios kan dua nga daddakal nga mangiddan kan nawag. Pinaratu na ya sinag nga manawag nu algaw en ya vulan nga manawag nu gabi. Pinaratu na pay ya bitibittuan. ¹⁷Nekkua/Neppay na ya nawag ira kan langit nga mangnawag kan ya lusak, ¹⁸en mammoray ra kan ya algaw en ya gabi, en mamasinna ra kan ya nawag en ya kokopan. Nasingan y Afu Dios nga napia ya kiningngua na. ¹⁹Nappasa ya gabi en ya algaw, yan ya meka-appat nga algaw.

²⁰Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Maddumaruma nga mattolay kan ya danum en mammanuk ira nga makkayakayab kan utun, lumattuad kayu.” ²¹Gaggafen, namaratu y Afu Dios kan maddumaruma nga pinaratu nga mattolay kan ya danum en maski ya dadaddakal nga pinaratu ira kan ya bebay. Namaratu pay kan maddumaruma nga mammanuk. Nasingan y Afu Dios nga napia ya kiningngua na. ²²Binendisionan na ngammin ira yan nga pinaratu na. Nemandu na kan ya pinaratu ira kan ya danum nga umara-aru ra en mawwawarak da kan ya bebay. Nemandu na pay kan ya mammanuk ira nga umara-aru ra. ²³Nappasa ya gabi en ya algaw, yan ya mekalima nga algaw.

²⁴Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Maddumaruma nga ayam nga nasimpat en simaron, dadaddakal en bibibbisang/bibibbisut, en makkarekay nga mattolay kan ya utun lusak, lumattuad kayu, en maggakagaka kayu kan kagitta nu pe laman.” Sangaw, nesimmu yan. ²⁵Pinaratu y Afu Dios ngammin ya ayam en ya makkarekay. Nasingan na nga napia ya kiningngua na.

(Mateo 19:4)

²⁶Kunna nga nakkahi y Afu Dios manin, “Mamaratu tera kan tolay nga kagiggitta tera. Iddan tera kan ira ya paka-awayya ra kan ya manangat/isira en mammanuk ira en ngammin ya ayam nga nasimpat en simaron, dadaddakal en bibbisang, en makkarekay ira, kan ya interu lusak.” ²⁷En namaratu y Afu Dios kan tolay nga kagiggitta na pe laman. Megiggitta kan iggina, pinaratu na ira. Namaratu iggina kan lalaki en babay.

²⁸Kabalin na, binendisionan na ira. Kunna nga nakkahi kan ira, “Maggaka kayu kan aru, tasenu mawwawarak ya gakagaka nu nga maddian kan ya interu lusak. Mabbalin kayu kan mammoray kan ya utun lusak. Iddan ku kan ikayu ya paka-awayya kan ya manangat en mammanuk ira en ngammin nga ayam. ²⁹Dandamman nu nga pinaratuk ngammin ya maddumaruma nga mula nga mattuhu kan ya utun lusak nga mavvukal en ngammin nga kayu nga mavvunga nga hinnian vukal da. Ira yaw, para kan ikayu nga kanan nu. ³⁰Pinaratuk ngammin ya maddumaruma nga mula nga makan para kan ngammin nga ayam, makkayakayab en makkarekay.” ³¹Iningan y Afu Dios ngammin ya pinaratu na, en nasingan na nga napinipia. Nappasa ya gabi en ya algaw, yan ya meka-annam nga algaw.

(Hebreo 4:4)

2 Gagafen, nabalín ya nekaparatu ya langit, ya lusak, en ngammin ya maddian kan ira. ²Kan ya mekapitu nga algaw, nabalín y Afu Dios ya kiningngua nan, en namangat iggina ta netumpal na ngammin ngin ya kiningngua na. ³Binendisionan na ya mekapitu nga algaw, en sinunnak na kan nasantuan nga algaw gafu ta kan nay nga algaw, namangat iggina kan ngammin nga kiningngua na kannia nepammaratu na.

⁴Kunna tian ya nekaparatu ya langit en ya lusak.

Ya Laguerta ya Eden

Kattu pinegafanan y Yahweh¹ ya nepammaratu na kan ya lusak en ya langit, ⁵awan peba vulvua/pulus mula kan ya utun lusak, en awan peba vukal nga nattuhu gafu ta mari peba pinoran y Yahweh, en awan peba nga tolay nga matrabahu kan ya lusak; ⁶ngam hinnian/asan dagapa/angap nga siminullu nga naggafu kan ya utun lusak nga namisibit/nassassab kan ya interu lusak.

(1 Corinto 15:45)

⁷Y Yahweh, nangalak kan lusak² nga finorma na kan tolay, en nelazzob na ya angkat kan ya iyung na, en nangangat ya tolay.

⁸Nangngua y Yahweh kan laguerta kan ya isa nga lugar kan ya silawan nga nangahanan kan Eden, en pinaddian na kannay ya tolay nga pinaratu na. ⁹Pinattuhu y Yahweh ngammin ya maddumaruma nga kayu nga nakasta ya kasinnan na en mavvunga kan awayya na nga makan. Kan ya tangnga ya laguerta hinnian ya kayu ya attolay³ en ya kayu nga pakakammuan kan ya napia en ya narakat/napot.⁴

¹⁰Hinnian isa nga kayan/wangag kan Eden nga danuman na ya laguerta. Kan ya tangapingit na, nakka-appat ya ahit na. ¹¹Nangahanan ya unna kan Pishon nga mallelekku nga mahit kan ya nasion ya Havila nga dian vulawan. ¹²Puro ya vulawan kannay, en hinnian peba pabangug nga talataggit nga matafulan en batabatu nga nanginingina.⁵ ¹³Ya mekaddua nga kayan e Gihon nga mallelekku nga mahit kan ya nasion Etiopia.⁶ ¹⁴Ya mekatallu nga

¹ 2:4 Kan ya ergo nga Hebreo, *Yahweh* ya ngahan y Afu Dios. Kan ya pilippipia laman nga nekebalittag ya Biblia kan Ingles, nebalittag yaw nga ngahan kan *Jehovah*, ngam kan ya aru nga nekebalittag nan, nebalittag yaw nga ngahan kan *LORD* nga kapital ya lettra na, ngam megitta ya katanang da kan ya bibbisang nga lettra fera laman ya lettra 'L'.

² 2:7 Kan Hebreo: *gahuk*

³ 2:9 Ikayat na nga kayan: kayu nga mappanayun ya vunga na kan angkat.

⁴ 2:9 Ikayat na nga kayan: kayu nga mangiddan ya vunga na kan pakakammu kan ya padduman ya napia en ya narakat.

⁵ 2:12 Kan Ingles: *hinnian peba bdellium en onyx*

⁶ 2:13 Iggina balalaman, Cus.

kayan, Tigris nga mahit kan ya silawan ya nasion Asiria. Ya meka-appat nga kayan, Eufrates.

15 Pinaddian y Yahweh ya tolay kan ya laguerta kan Eden tase kusettian na en taronan na. 16 Y Yahweh, kunna nga nammandu kan iggina, “Awayyam ya mangan kan vunga ya maski hanna nga kayu kan ya laguerta 17 fera laman kan ya kayu nga pakakammuan kan ya napia en ya narakat. Marim vulvua panganan ya vunga na nay nga kayu. Nu panganan mu yan, matay ka kan yan nga algaw nga awan nga babang.”

18 Kunna nga nakkahi y Yahweh, “Mari na napia nu mesissa ya lalaki. Mangngua nak kan mepangngat nga manguffun kan iggina.”

19 Ngam kallie na yan, nangalak iggina kan lusak nga finorma na kan ngammin nga maddumaruma nga ayam en ngammin nga maddumaruma nga mammanuk. Sangaw, ne-angay na ira kan ya lalaki tase ya lalaki, ngahanan na ira en mammuan y Afu ya ingahan na kan ira. En maski hanna nga nengahan na kan kada isa kan ira, yan ya ngahan da. 20 Gaggafen, nginahanan ya lalaki ngammin ya maddumaruma nga mammanuk en ngammin ya maddumaruma nga ayam. Ngam awan kan ira nga mepangngat nga manguffun kan iggina.

21 Pinakaturug y Yahweh ya lalaki, en kattu nakakaturug igginan, inazzan na ya isa nga tulang ya tagang na, en kabalin na, sinerran na kan pattag. 22 Finorma na kan babay ya tulang nga inalak na kan ya tagang ya lalaki, en ne-angay na kan iggina.

(Mateo 19:5; Marcos 10:7-8; 1 Corinto 6:16; Efeso 5:31)

23 Ya lalaki, kunna nga nakkahi, “Yaw ya tulang nga naggafu kan ya tulutulung ku en pattag kan ya pattapattag ku. ‘Babay’ ya ngahan na, ta naggafu iggina kan lalaki.”⁷ 24 Yan ya gafu na kan maski innia nga tolay nga lalaki, panawan na ya ama na en ya ina na nu mangatawa, en metadday iggina kan ya atawa na, en mabbalin da nga dua kan kuenta isa nga baggi. 25 Ya lalaki en ya atawa na, parehu ra nga awan da nga sissinnun, ngam awan kan ira ya appasiran.

⁷ 2:23 Kan Hebreo, ya ergo nga lalaki *iysh*, iggina ya gamut ya ergo nga babay *ishshah*.

Ya Unna nga Liwat ya Tolay

3 Kan ngammin nga ayam nga pinaratu y Yahweh, ya ziriyan ya kasiriban. Kunna nga nakkahi kan ya babay kan isa nga algaw, “Kurug kazze/pano nga kinahi y Afu Dios kan ikayu nga mari nu panganan ya vunga ya maski hanna nga kayu kan ya laguerta?”

²Kunna nga siminabbag ya babay, “Kinahi y Afu Dios nga awayya mi nga mangan kan maski hanna nga vunga ³fera laman kan ya vunga ya kayu nga hinnian/asan kan ya tangnga ya laguerta. Kinahi na nga mari mi panganan onu tukkallan ya vunga na nay nga kayu, ta nu kuan mi, matay kami.”

⁴Kunna nga nakkahi ya ziriyan kan ya babay, “Mari na kurug yan, ta ya kakurruan na, mari nu matay. ⁵Kinahi y Afu Dios yan kan ikayu ta ammu na nga nu panganan nu nay nga vunga, kan nay nga algaw, mavukatan ya mata nu,⁸ mabbalin kayu kan kagitta na, en mammuan nu sangaw ya napia en ya narakat/napot.”

⁸ 3:5 Ikayat na nga kayan: mavukatan ya pakakammu ra. Kan versikulo 7 pay.

⁶Sangaw, kattu nasingan ya babay ya vunga ya kayu nga nakasta ya kasinnan na, en napia nga makan, en makemmian ta makapasirib kan tolay, namusit iggina kan ya vunga na en nanganan na, en sangaw, iniddannan na ya atawa na, en nanganan na pay. ⁷Kabalin da nga nangan kan ya vunga, navukatan ya mata ra, en nammuan da nga awan da nga sissinnun. Sangaw, nangalak da kan don kayu igos, en namanday ra kan netapit da kan ya baggi ra.

Ya Nepammurba ra nga Massussuk

⁸Kan ya kalannaw na kan giram kan nay nga algaw, nagina ya lalaki en ya babay ya annalan y Yahweh kan ya laguerta. Nassussuk da kan ya kakayuan tase mari masingan y Yahweh ira.

⁹Ngam inakkulan y Yahweh ya lalaki, “Be tiaw ya dian mu?”

¹⁰Kunna na siminabbag ya lalaki, “Naginak ya annalan mu kan ya laguerta, en nakatalaw nak gafu ta awan ku nga sissinnun. Yan ya gafu na kan nassussuk nak.”

¹¹Kunna nga namovut y Yahweh kan iggina, “Ka-am ta nammuan mu nga awan mu nga sissinnun? Nangan ka kan ya vunga nga kinahik nga megamma kan kanan mu, azze?/awan kasi?”

¹²Kunna nga siminabbag ya lalaki, “Ya babay nga neddan mu kan yakan, iggina ya nangiddan kan vunga kan yakan. Yan ya gafu na kan nangan nak.”

¹³Sangaw, kunna nga namovut y Yahweh kan ya babay, “Mantindian mu kazze/pano ya dakkut ya kiningnguam?”

Kunna nga siminabbag ya babay, “Sinabag nak ya ziriyan, en yan ya gafu na kan nangan nak.”

Ya Pangastigo y Yahweh

¹⁴Sangaw, kunna nga nakkahi y Yahweh kan ya ziriyan, “Gafu ta kiningnguam yan, kan ngammin nga ayam, ikaw ya meged/mebanu/melunud en makastigo. Idalan mu ya tagang mu, en mangan ka kan gahuk kannia interu attolem. ¹⁵Pakkalussawan ta kayu en ya babay entre pay ya gakagakam en ya gakagaka na.⁹ Biaranan ya gaka na ya ulum, en biaranan mu ya tumang na.”

⁹ 3:15 Kan Hebreo: ya *gaka na*. Ikatat na nga kayan: isa kan ya gakagaka na, iggina y Jesu Cristo.

(1 Corinto 14:34)

16 Kunna nga nakkahi y Yahweh kan ya babay, “Pabbalinan ku kan mazziyariyat ka kannia attuliwan/appasikal mu, en maziwatan ka kannia agganak mu. Maski nu kunna tian, kemmian mu peba ya ayat ya atawam, en iggina ya mammoray kan ikaw.”

17 Kunna nga nakkahi kan ya lalaki, “Gafu ta gininam ya atawam en nanganan mu ya vunga nga kinahik nga marim panganan, iged ku ya lusak. Mawag kan mazziyariyat ka nga matrabahu kannia interu attolem tasenu hinnian/asan apit mu nga makalannat kan kanan nu. 18 Mamatuhu ya lusak kan narakat nga kadakaddat en nasa-asit para kan ikayu, en mangan kayu kan ya mulumula nga mororay nga mattuhu kan ya lusak. 19 Mawag kan italakkurug mu ya matrabahu tasenu hinnian vunga ya allingingat mu addet so nu metoli ka kan ya lusak ta yan ya naggafanan mu. Lusak ya naggafanan mu, en lusak pay ya panollian mu.”¹⁰

20 Sangaw, ya lalaki nga nangahanan kan Adan, nginahanan na ya atawa na kan Eva,¹¹ ta iggina ya mabbalin kan ina ngammin ya totolay. 21 Namanday y Yahweh kan sinnun nga gaddang aya-ayam nga para kan y Adan en ya atawa na, en nesinnun na kan ira.

Ya Nekelawan y Adan en y Eva kan ya Laguerta

22 Kunna nga nakkahi y Yahweh, “Nabbalin ya tolay kan kagiggitta tera ta nammuan na ya napia en ya narakat ngin. Mawag kan mari na mapavulunan nga mangan kan ya vunga ya kayu ya attolay, en matolay kan awan na nga panda.” 23 Pinapanaw y Yahweh ira kan ya Laguerta ya Eden tasenu kusettian y Adan ya lusak ta lusak ya naggafanan na. 24 Pinappaw y Yahweh ira kan ya laguerta, en nangikkua/nangippay iggina kan Kerubin ira¹² nga manaron kan ya attallungan kan ya silawan ya laguerta. Nangikkua pay y Yahweh kan ispada nga umafa-afi kan ya attallungan en mabbiribira kan ngammin nga parte. Yaw ya manaron kan ya dalan

¹⁰ 3:19 Onu: *Lusak nga naggafanan mu en lusak nga panollian mu.* Kan Hebreo: *Gahuk ka, en gahuk ya panollian mu.*

¹¹ 3:20 Ya kebalinan ya ergo nga Eva kan ya ergo nga Hebreo: *attolay*

¹² 3:24 Klase nga anghel.

© Scripture Translation for Every People 1998:
Itawes Old Testament Compilation
1M-1998
Scripture Translation For Every People
3501 Enrile, Cagayan
Printed in the Philippines